

# Tutkimus papiston radikalisoitumisesta ja STI:n työ

**Kirkon tutkimuslaitos** on julkaissut dosentti Kati Niemelän uuden tutkimuksen, jossa arvioidaan kirkkomme työntekijöiden uskonkäsityksiä. Tutkimusta voidaan lukea myönteisesti, jos halutaan vain korostaa sitä, että kaikista kirkon työntekijöistä suurin osa haluaa sitoutua kirkon työhön. Papiston radikalisoitumisen osalta tutkimus kuitenkin vahvistaa sen käsityksen, joka instituutissa on ollut esillä jo vuosia. Merkittävä osa nuoremasta papistosta on luopunut monista uskon perusopeista.

Kirkon liberalisoituminen on ollut nähtävissä käytännön seurakuntaelämässä. Tietyin paikoin seurakuntalaiset ovat joutuneet hämmennyksiin heidän pastorinsa kiistäessä jopa uskon keskeisiä aiheita, kuten Jeesuksen sovitustyön.

STI:ssä asiaa tarkastellaan yliopiston opetuksen näkökulmasta. Papiston näkemysten muutos johtuu luonnollisesti siitä, että opetus on ollut jo pitkään hyvin radikaalia. Voisi jopa sanoa niin, että luterilaisen tunnustuksen mukaan uskova pappi on nykyään kummajainen. Hänhän on joutunut vastustamaan eräiden yliopiston opettajien opetuksia. Lisäksi hän on joutunut kieltämään monien oppikirjojensa opetuksen ja etsimään tilalle raamatullista näkemystä.

Ongelma ei suinkaan koske vain yliopistoa. Kirkon oma koulutuskeskus Järvenpäässä on kauan opettanut aivan samoja näkemyksiä kuin yliopiston radikaalit opettajat. Tarkemmin sanoen nuo samat henkilöt ovat opettaneet ja luennoineet myös Järvenpäässä. Edelleen

heidän oppikirjansa ovat myös pappien pastoraalikoulutuksen oppikirjoja. Jos kirkon omaa opetusta edustavassa oppikirjassa kiistetään Jeesuksen jumaluus ja sovitustyö – kuten olen monissa analyseissani osoittanut – miten enää voisi syyttää oudoista näkemyksistä vain joitain akateemisissa maailmassa eläviä yksityisajatteliijoita?

Monien pappien radikalisoituminen ei siis ole yllättävä asia. He ovat vain omaksuneet sen, mitä heille on opetettu. Kirkon uskon kannalta tilanne on aivan kestämaton. Niemelän tutkimuksen mukaan esimerkiksi vain 67 % papeista uskoo neitseestäsyntymiseen. He ovat toisin sanoen luopuneet Apostolisesta tunnustuksesta. Joidenkin mielestä se on mitätön asia tänä päivänä. Todellisuudessa kuitenkin Apostolinen uskontunnustus on kirkkojen välillä juuri se asia, jonka perusteella ylipäätään hyväksytään joku ihminen tai kirkkokunta kristilliseksi. Olemme siis historiallisen muutoksen edessä.

Teologisessa instituutissa näitä tutkimustuloksia ei hätkähdetä. Täällä on tehty 16 vuotta työtä kutsumustietoisen opetuksen hyväksi juuri sen takia, että yliopistossa ja kirkossa esiintyy kristinuskon perustotuksia vastustavia virtauksia. Tilannetta ei voi juuri muuttaa. Elämme rationalismin turmelemassa, jälkikristillisessä Euroopassa vuonna 2004. Historiaa ei voi kääntää taaksepäin. Ainoa, mitä voimme tehdä, on pyrkiä itse opettamaan raamatullista teologiaa ja julistamaan puhdasta evankeliumia toisille syntisille.

*Timo Eskola*



**Kirjoitan Kulmakiven lukijoille** tervehdyksen Jerusalemissa, vaikka lehden ilmestyessä saatan olla jo takaisin Suomessa. Teen väitöskirjatyötäni pääasiassa Helsingissä, mutta käyn pari kolme kertaa vuodessa Jerusalemissa, koska siellä on paras mahdollinen materiaali yhdessä kirjastossa käden ulottuvilla ja myös paikallisia tutkijoita, joiden kanssa voi keskustella. Toinen kaukainen paikkakunta, jossa täytyy välillä käydä, on Turku, sillä työtäni ohjaa Åbo Akademin Vanhan testamentin professori Antti Laato.

Täällä Jerusalemissa asun Suomen Lähetysseuran työkeskuksessa, ja sieltä käsin kuljen päivittäin Itä-Jerusalemissa sijaitsevaan katoliseen Ecolé Biblique -kirjastoon, joka on maailman laajimpia alallaan ja on ollut monen teologin ja arkeologin tukikohtana. Toinen lukupaikka jota käytän, on Rockefeller-museon yhteydessä sijaitseva Israelin museoviraston kirjasto. Siellä tapaan myös Mikko Louhivuorta, jonka kanssa käydyt keskustelut ovat usein olleet erinomaisen rakentavia työni kannalta.

## Tervehdys Jerusalemissa

Tutkimustyö on virkistävää aivovoimittelua, vaikka joskus tuleekin pohtineeksi, mitä järkeä on yrittää selvittää, onko farao Sisakin valloituslistassa olevan hieroglyfeillä kirjoitetun kaupungin nimi Gezer vai Makkeda, kun useimmat kirjainmerkit ovat tuhoutuneet. Mutta toivottavasti kaiken tämän vaivannäön tuloksena on lähitulevaisuudessa kerrottavissa jotakin siitä, miltä Joosuan kirjan tapahtumat näyttävät, kun niitä vertaa egyptiläisiin sotaretkikuvauksiin ja arkeologisiin kaivauksiin. Tämä on siis työni aihe.

Israel on taas näinä päivinä ollut levottomuusutisten kohteena. Jerusalemin katukuvassa se ei paljon näy, vaikka jonakin aamuna on vähän tavallista enemmän sotilaita kadulla ja joissakin tarkastuspisteissä tiukempi kontrolli. Onko täällä turvallista kulkea, riippuu siitä, mistä näkökulmasta asioita katsoo. Puolen vuoden aikana on Jerusalemissa räjähtänyt kaksi pommia aivan eri paikoissa, eikä kumpikaan keskustassa. Ei niitä voi varomalla välttää. Toisaalta paikalliset asukkaat tuntevat liian monta sellaista, jotka ovat viime vuosina lentäneet kappaleina ilmaan. Jumalan varjelusta on rukoiltava yhtä lailla Suomessa, Espanjassa kuin Israelissakin. Ja Jumalan käsissä on joka tapauksessa elämämme matka.

*Eero Junkkaala*

**Arkeologille kaivauksimatka**

Israeliin 19.6.–5.7.2004  
mahtuu vielä mukaan. Kysele STI:stä.